

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Udvalget for Forretningsordenen
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. april 2011
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1642
Dok.: BBO41793

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 5 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Forretningsordenen har stillet til justitsministeren den 25. marts 2011.

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

**Spørgsmål nr. 5 fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen
(Alm. del):**

”Vil ministeren bekræfte, at de aktindsigtsbegæring, der allerede er indgivet i sagen vedrørende Integrationsministeriets fejlagtige behandling af sager om her fødte statsløses muligheder for dansk statsborgerskab, ikke vil blive afvist med henvisning til § 31 i lov om undersøgelseskommissioner?”

Svar:

Det følger af § 31, stk. 1, i lov om undersøgelseskommissioner, at der ikke uden samtykke fra undersøgelseskommissionen må gives aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen i materiale, der indgår i undersøgelsen.

Det fremgår af forarbejderne (L 3 af 8. oktober 1998 – Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 267), at formålet med indførelsen af bestemmelsen var at fjerne den tvivl, der efter den dagældende retstilstand var om, hvorvidt materiale, der indgik i en undersøgelse ved en undersøgelsesret, kunne undtages fra aktindsigt af hensyn til undersøgelsens gennemførelse.

Det fremgår videre af de nævnte forarbejder, at undersøgelseskommissionen ikke ud fra et frit skøn kan nægte samtykke til aktindsigt efter offentlighedsloven, men at kommissionen må vurdere, om udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse.

Om retstilstanden forud for lov om undersøgelseskommissioner fra 1999 kan det oplyses, at undersøgelsesretten i Tamil-sagen, da den af nogle forvaltningsmyndigheder fik forelagt spørgsmålet om aktindsigt i materiale hos de pågældende myndigheder, der indgik i denne undersøgelse, pegede på det ”åbenbart uhensigtsmæssige” i, at der samtidig med undersøgelsesrettens virksomhed åbnes mulighed for sideløbende efterforskninger, eventuelt i forbindelse med foreholdelse af materiale for personer, der senere skal afgive forklaring for undersøgelsesretten, jf. John Vogter i Offentlighedsloven med kommentarer 3. udgave (1998), side 256 f. Bl.a. på denne baggrund modsatte undersøgelsesretten sig, at de anmodninger om aktindsigt, der var blevet forelagt for undersøgelsesretten, blev imødekommet. Undersøgelsesretten henviste i den forbindelse bl.a. til princippet i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 6, hvorefter retten

til aktindsigt kan begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private eller offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

§ 31 i lov om undersøgelseskommissioner vedrører situationen, hvor en undersøgelseskommission formelt er nedsat. Bestemmelsen angår derimod ikke situationen før den formelle nedsættelse. Spørgsmålet om aktindsigt i materiale, der forventes at indgå i en kommende undersøgelse, falder således uden for bestemmelsens anvendelsesområde og vil skulle afgøres af vedkommende myndighed efter de almindelige regler i offentlighedsloven.

Som det i sin tid blev anført af undersøgelsesretten i Tamil-sagen, kan hensynet til gennemførelse af en undersøgelse antages at begrunde, at aktindsigt afslås med henvisning til bl.a. offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 6. Vedkommende myndighed vil derfor efter Justitsministeriets opfattelse bl.a. skulle inddrage hensynet til den kommende kommissions gennemførelse af sin undersøgelse i forbindelse med afgørelser om aktindsigt i materiale, som kan forventes at indgå den kommende undersøgelse.

Justitsministeriet har modtaget et antal anmodninger om aktindsigt i materiale, der kan have tilknytning til de spørgsmål, som der med udkastet til kommissorium er lagt op til, at kommissionen skal undersøge. Disse anmodninger er i øjeblikket ved at blive behandlet efter de almindelige regler i offentlighedsloven.

Justitsministeriet er i øvrigt bekendt med, at Statsministeriet og Integrationsministeriet også har modtaget anmodninger om aktindsigt i materiale, der vil skulle indgå i den kommende undersøgelse.